

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม
ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*

THE DEVELOPMENT OF COOPERATIVE LEARNING ACTIVITIES TO
ENHANCE TEAMWORK ABILITY IN THAI DANCE CLASS
OF GRADE 5 STUDENTS

อรปภา ศรียาฤทธิ์¹, สัจธรรม พรทวีกุล²
Onpapha Sriyarit, Satjatham Phorntaweekul²
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด^{1,2}
Roi Et Rajabhat University^{1,2}
Email : Packmuaylao@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชานาฏศิลป์ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชานาฏศิลป์ กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่สุวรรณภูมิ จำนวน 37 คน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2/2565 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2) แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเชื่อมั่น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีมในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 85.07/82.75 2) ความสามารถในการทำงานเป็นทีมในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถทำงานเป็นทีมในรายวิชานาฏศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ; การทำงานเป็นทีม; นาฏศิลป์ไทย

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop cooperative learning activities in the Thai dance class of grade 5 students to achieve the criteria 70/70. 2) to compare the ability working as a team of grade 5 students before and after cooperative learning management 3) to study the satisfaction of grade 5 students toward cooperative learning activities in the Thai dance class. The sample group consisted of 37 Prathomsuksa 5 (grade 5) who study in semester 2/2022 at Anubanmuangmai Suwannaphum School. The research instrument used of 1) A learning management plan by cooperative learning activities. 2) Teamwork Assessment 3) The student's satisfaction questionnaires by using cooperative learning activities. The statistical methods used for data analyze were: Percentage, mean, standard deviation, reliability, correlation coefficient and also test the hypothesis of t-test.

The results revealed that 1) Efficiency of cooperative learning management activities with strengthened the working ability as a team in the Thai dance class of grade 5 students the efficiency criteria of 85.07/82.75. 2) The working ability team of the team in the Thai dance class of grade 5 students before and after organizing cooperative learning activities, there was a statically significant difference at .05 level. 3) The satisfaction of grade 5 students toward cooperative learning activities to enhance teamwork ability in the Thai dance class overall, it was at a high level.

Keywords : Cooperative learning activities; Team work; Thai dance

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และของโลก ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้ระบุว่า ทักษะที่จำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะที่เรียก ตามคำย่อว่า 3Rs 8Cs (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) นอกจากนี้ยังมีการกำหนด เป้าหมายด้านผู้เรียนหลายด้านที่สำคัญ คือ ทักษะด้านความร่วมมือ ทักษะการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ ดังนี้ ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ดังนั้นจึงเป็นความท้าทายด้านการศึกษาศตวรรษที่ 21 ในการเตรียมตัวผู้เรียนให้พร้อมทั้งชีวิต ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิต (อรชร วัฒนกุล, 2553) และพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็น โดยเฉพาะทักษะความร่วมมือ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร และทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (วิจารณ์ พานิช, 2555)

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ที่ผ่านมา พบว่า ผู้เรียนประสบปัญหาการทำงานเป็นทีม โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมการรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย มีการผลัดภาระงานให้กับสมาชิกคนอื่น ทำให้ภายในกลุ่มมีผู้ที่ทำงานเพียง 1-2 คนต่อกลุ่มเท่านั้น ผู้เรียนไม่ชอบการทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิเสธเพื่อนที่เรียนอ่อนไม่ยอมอธิบายและช่วยเหลือเพื่อน สอดคล้องกับผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ซึ่งมีผลการประเมินพฤติกรรมกลุ่ม อยู่ที่ระดับ 61.66 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อาจเกิดจากกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในห้อง การสอนยังคงเน้นที่ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง เป็นผู้ถ่ายทอดและให้นักเรียนลอกเลียนแบบท่าทางของครู สอดคล้องกับที่ วิวัฒน์ เพชรศรี (2563) กล่าวว่าในการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาผู้เรียนชอบทำงานเดี่ยวมากกว่าการทำงานกลุ่ม ส่งผลให้ขาดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ไม่เกิดความคิดที่แปลกใหม่ ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จึงไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายขาดความสุข ขาดจินตนาการในการเรียน มีทัศนคติที่ไม่ค่อยดีต่อวิชานาฏศิลป์ เพราะมองเป็นเรื่องที่ไกลตัว

จากสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น กระบวนการเรียนการสอนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาทางด้านสติปัญญาและความคิดของนักเรียน ฉะนั้นการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมหรือเลือกประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ดีให้กับนักเรียนเน้นให้ผู้เรียนได้คิด ฝึกแสวงหา ค้นหา และสรุปสร้างความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งได้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น อันเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างยิ่ง ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อย ๆ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน และสนับสนุนให้มีการช่วยเหลือจนบรรลุผลตามเป้าหมาย Slavin, David Johnson และ Roger Johnson กล่าวว่า ความรู้สึกของผู้เรียนต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ครูและเพื่อนร่วมชั้น มีผลต่อการเรียนรู้มาก (ทีศนา เขมมณี, 2564) นอกจากนี้ Johnson, Johnson and Holubec (1994) ยังกล่าวถึงผลดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีผลงานมากขึ้น การเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (Longterm Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นประเมินผลการเรียนรู้ 5) ขั้นสรุปบทเรียนและเสริมแรง สอดคล้องกับทฤษฎีทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือของ สลาบิน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และรอเจอร์ จอห์นสัน (Roger Johnson) คือ ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด มีความร่วมมือทั้งด้านความคิด การทำงาน และความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและร่วมกันจนสามารถ

บรรลุเป้าหมายได้ การที่จะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายนั้น กลุ่มจะต้องมีหัวหน้าที่ดี สมาชิกที่ดี และกระบวนการทำงานที่ดี นั่นคือ มีการเข้าใจในเป้าหมายของการทำงานร่วมกัน ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้ มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีรูปแบบการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม เพื่อให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายร่วมกัน สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นได้ ส่งผลถึงการพัฒนาความเป็นผู้นำ การรู้จักบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ความร่วมมือในการทำงาน การยอมรับนับถือและเข้าใจกัน การมีเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสามารถในการทำงานเป็นทีมในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นอันเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในรายวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำงานเป็นทีม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในรายวิชานาฏศิลป์

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในรายวิชานาฏศิลป์

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.1 ได้แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4.2 ได้แนวทางพัฒนาผู้เรียนในด้านผู้นำ ด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน และด้านความร่วมมือในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือและเข้าใจกัน ตามความสามารถในการทำงานเป็นทีม

4.3 ได้แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ยืดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบแผนการวิจัยแบบการทดลองขั้นต้น (pre-experimental design) โดยศึกษากลุ่มเดียววัดก่อน - หลังการทดลอง (one-group pretest-posttest design) มีรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัย ดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่สุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด 5 ห้อง จำนวน 182 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sample) จำนวน 1 ห้อง นักเรียน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 7 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 7 ชั่วโมง 2) แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมในรายวิชานาฏศิลป์ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นแบบวัดก่อนและหลังเรียน (Pretest - Posttest) โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยมีองค์ประกอบของความสามารถในการทำงานเป็นทีม ได้แก่ ด้านผู้นำ ด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ด้านความร่วมมือในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือและเข้าใจกัน และด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งจะมีการประเมิน 2 ชุด คือ ฉบับสำหรับครูผู้สอนประเมิน และฉบับสำหรับผู้เรียนประเมินตนเองมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยแบ่งประเด็นการประเมินเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้วิจัยชี้แจงผู้เรียนเกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นเตรียม 2. ขั้นสอน 3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 4. ขั้นประเมินผลการเรียนรู้ 5. ขั้นสรุปบทเรียนและเสริมแรง 2) ทดสอบก่อนเรียนรู้ (Pre-test) เป็นแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม จำนวน 2 ชุด คือ ฉบับครูผู้สอนประเมิน และฉบับผู้เรียนประเมินตนเอง 3) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 7 ชั่วโมง 4) ในการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนทำใบกิจกรรมของแต่ละแผนตรวจให้คะแนน 5) เมื่อสิ้นสุดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) เป็นแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม จำนวน 2 ชุด คือ ฉบับครูผู้สอนประเมิน และฉบับผู้เรียนประเมินตนเอง 6) นำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 ข้อให้ผู้เรียนประเมินหลังการจัดการเรียนรู้ 7) นำผลการทดสอบไปวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัย 1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ E1/E2 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation

Coefficient) 2) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม ได้แก่ (1) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) (2) ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมและแบบสอบถามความพึงพอใจ ใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient Method) 3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทดสอบที (one-sample t-test)

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 70/70

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คะแนน	จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁)	37	140	119.10	3.86	85.07
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)	37	105	86.89	4.34	82.75
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E ₁ / E ₂) เท่ากับ 85.07/82.75					

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการเท่ากับ 85.07 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 82.75 ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่า 85.07/82.75 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 70/70

6.2 เปรียบเทียบความสามารถในการทำงานเป็นทีม ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในรายวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 ความสามารถในการทำงานเป็นทีมในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ฉบับครูผู้สอนประเมิน) ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การทดสอบ	จำนวน (N)	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	t	df	Sig
ก่อนเรียน	37	15	8.41	1.27	-17.500	36	.000
หลังเรียน	37	15	13.14	0.97			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการทำงานเป็นทีมในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ฉบับครูผู้สอนประเมิน) หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 13.14$, S.D. = 0.97) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 8.41$, S.D. = 1.27) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ความสามารถในการทำงานเป็นทีมในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ฉบับผู้เรียนประเมินตนเอง) ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การทดสอบ	จำนวน (N)	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig
ก่อนเรียน	37	60	41.54	3.87	-15.792	36	.000
หลังเรียน	37	60	53.22	2.38			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการทำงานเป็นทีมในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ฉบับผู้เรียนประเมินตนเอง) หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 41.54$, S.D. = 3.87) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 53.22$, S.D. = 2.38) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทำให้พบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการทางความสามารถในการทำงานเป็นทีมในแต่ละด้าน ตามรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4 ความสามารถในการทำงานเป็นทีมในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ฉบับผู้เรียนประเมินตนเอง) ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ประเด็นการประเมิน ความสามารถในการทำงาน เป็นทีมด้วยกิจกรรมการ เรียนรู้แบบร่วมมือ	ก่อนการจัดกิจกรรม				หลังการจัดกิจกรรม			
	ผู้สอนประเมิน		ผู้เรียนประเมิน ตนเอง		ผู้สอน ประเมิน		ผู้เรียนประเมิน ตนเอง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านที่ 1 ความเป็นผู้นำ	1.65	0.48	8.16	1.34	2.62	0.49	10.81	1.24
2. ด้านที่ 2 การรู้จักบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ	1.73	0.45	8.57	1.40	2.65	0.48	10.65	1.16
3. ด้านที่ 3 ความร่วมมือใน การทำงาน	1.65	0.48	8.27	1.30	2.57	0.50	10.54	1.26
4. ด้านที่ 4 การยอมรับนับ ถือและเข้าใจกัน	1.62	0.49	7.92	1.51	2.54	0.50	10.19	1.28
5. ด้านที่ 5 การมีเป้าหมาย ร่วมกัน	1.76	0.43	8.62	1.49	2.76	0.43	11.03	1.14

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4 พบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านความเป็นผู้นำ 2) ด้านการรู้จักบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ 3) ด้านความร่วมมือในการทำงาน 4) ด้านการยอมรับนับถือและเข้าใจกัน 5) ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอในสองประเด็นเพื่อเปรียบเทียบความสามารถทำงานเป็นทีมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในประเด็นที่มีการพัฒนาการมากที่สุด และประเด็นที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาผลคะแนนค่าเฉลี่ยความสามารถในการทำงานเป็นทีม ประเด็นที่ผู้เรียนมีพัฒนาการมากที่สุด ได้แก่ ด้านที่ 5 การมีเป้าหมายร่วมกัน คือ ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการมีเป้าหมายร่วมกันหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฉบับผู้สอนประเมินมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 0.43) สูงกว่าด้านการมีเป้าหมายร่วมกันก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 1.76$, S.D. = 0.43) และฉบับผู้เรียนประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 11.03$, S.D. = 1.14) สูงกว่าด้านการมีเป้าหมายร่วมกันก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 8.62$, S.D. = 0.43) และประเด็นที่มีการพัฒนาการน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านที่ 4 การยอมรับนับถือและเข้าใจกัน คือ ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการยอมรับนับถือและเข้าใจกันหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฉบับผู้สอนประเมินมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 0.50) สูงกว่าด้านการยอมรับนับถือและเข้าใจกันก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 1.62$, S.D. = 0.49) และฉบับผู้เรียนประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 10.19$, S.D. = 1.28) สูงกว่าด้านการยอมรับนับถือและเข้าใจกันก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 7.92$, S.D. = 1.51)

ผู้วิจัยได้นำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมฉบับผู้สอนประเมินและฉบับผู้เรียนประเมินตนเอง ซึ่งมีรายละเอียด ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมฉบับผู้สอนประเมินและฉบับผู้เรียนประเมินตนเอง หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ประเด็นการประเมิน ความสามารถในการทำงาน เป็นทีมด้วยกิจกรรมการ เรียนรู้แบบร่วมมือ	ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินความสามารถในการทำงาน เป็นทีมฉบับผู้สอนประเมินและฉบับผู้เรียนประเมินตนเอง			
	N	ค่าความสัมพันธ์ (r)	ค่า Sig.	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ด้านที่ 1 ความเป็นผู้นำ	37	.833	.000	สัมพันธ์สูงมาก
2. ด้านที่ 2 การรู้จักบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ	37	.813	.000	สัมพันธ์สูงมาก
3. ด้านที่ 3 ความร่วมมือใน การทำงาน	37	.862	.000	สัมพันธ์สูงมาก
4. ด้านที่ 4 การยอมรับนับ ถือและเข้าใจกัน	37	.863	.000	สัมพันธ์สูงมาก
5. ด้านที่ 5 การมีเป้าหมาย ร่วมกัน	37	.852	.000	สัมพันธ์สูงมาก

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมฉบับผู้สอนประเมินและฉบับผู้เรียนประเมินตนเอง พบว่า ด้านที่ 4 การยอมรับนับถือและเข้าใจกัน มีค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงมาก ($r = 0.863$) รองลงมา คือ ด้านที่ 3 ความร่วมมือในการทำงานมีค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระดับความสัมพันธ์สูงมาก ($r = 0.862$) ด้านที่ 5 การมีเป้าหมายร่วมกันมีค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระดับความสัมพันธ์สูงมาก ($r = 0.852$) ด้านที่ 1 การเป็นผู้นำมีค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระดับความสัมพันธ์สูงมาก ($r = 0.833$) ด้านที่ 2 การรู้จักบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบมีค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระดับความสัมพันธ์สูงมาก ($r = 0.813$) สามารถสรุปได้ว่าการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นระหว่างฉบับผู้สอนประเมินและฉบับผู้เรียนประเมินตนเอง มีระดับความสัมพันธ์สูงมากในทุกด้าน

6.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลประเมินผล ซึ่งประเด็นที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.57) อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีรูปแบบการเรียนรู้เป็นกลุ่มซึ่งส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จนนำไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน จึงเป็นเหตุให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมา ได้แก่ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.58) ระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.63) ระดับมาก และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.56) ระดับมาก

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ประสิทธิภาพของกระบวนการแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 85.07/82.75 หมายความว่า ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน คือ การทำใบงานและการนำเสนอผลงาน คิดเป็นร้อยละ 85.07 และคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม ซึ่งประเมินโดยครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 82.75 แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 70/70 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทั้ง 5 ขั้นตอน ที่ส่งเสริมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในชั้นเรียน อีกทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ยังเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นการทำงานร่วมกัน อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีความรับผิดชอบทั้งในส่วนของตนเองและส่วนรวม รวมทั้งเป็นกำลังใจช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายร่วมกัน สังเกตได้จากหลังได้รับมอบหมายงาน ก่อนที่จะลงมือ

ปฏิบัติงานผู้เรียนมีการปรึกษาหารือ วางแผนการทำงาน รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองอย่างดี เพื่อเป้าหมายที่จะต้องทำงานให้สำเร็จลุล่วงตามเวลาที่กำหนด ผู้เรียนยังคอยแนะนำให้ความช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ อีกด้วย รูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เริ่มจากครูผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียน ชี้แจงวัตถุประสงค์และเนื้อหาในบทเรียนจากนั้นให้ผู้เรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม เสร็จแล้วนำเสนอข้อมูลเพื่อประเมินความรู้และการทำงานเป็นทีม สุดท้ายจะร่วมกันสรุปบทเรียนและให้ข้อเสนอแนะในการทำงานครั้งต่อไป ซึ่งกลุ่มใดที่ทำงานสำเร็จถูกต้องตามเวลาที่กำหนด ครูผู้สอนจะให้ดาว ซึ่งเป็นการสะสมคะแนน กลุ่มที่มีคะแนนดาวสะสมมากที่สุดจะได้รับรางวัลเมื่อสิ้นสุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นกำลังใจแก่นักเรียน สอดคล้องกับแนวความคิด Johnson and Johnson (1994) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3 – 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน และในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย เช่นเดียวกับ สยามพร ศรีมุงคุณ (2555) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จะเน้นให้ผู้เรียนช่วยกันในการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้ มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการสัมพันธ์กัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ลักษณะ สรวิวัฒน์ (2557) ที่กล่าวว่า คนที่เก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความเห็นใจกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความผูกพันกัน โดยยึดหลักความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม เนื่องจากการศึกษาปัจจุบันมีการส่งเสริมการเรียนรู้แบบแข่งขันและแบบรายบุคคลอยู่แล้ว จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกริกเกียรติ นรินทร์ (2563) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยใช้การพัฒนาการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ TGT เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีม วิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. ผลการพัฒนาการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ TGT เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีม วิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (80.83/82.55) เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และสอดคล้องกับพิมพ์พิชชา ศาสตราชัย (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวสะเต็มศึกษา ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ส่งผลต่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานเป็นทีม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวสะเต็มศึกษา ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 90.54/87.40 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีขั้นตอนการสอนให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน พึ่งพาอาศัยและคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมได้เป็นอย่างดี

7.2 ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ดังที่ปรากฏให้เห็นได้จากผลการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฉบับผู้สอนประเมิน เท่ากับ 87.56 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เท่ากับ 56.03 ฉบับผู้เรียนประเมินตนเอง เท่ากับ 88.69 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เท่ากับ 69.23 และเมื่อพิจารณาถึงประเด็นของการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่มีทั้ง 5 ประเด็น พบว่า ด้านที่มีการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ฉบับผู้สอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 0.43) สูงกว่าด้านการมีเป้าหมายร่วมกันก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 1.76$, S.D. = 0.43) และฉบับผู้เรียนประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 11.03$, S.D. = 1.14) สูงกว่าด้านการมีเป้าหมายร่วมกันก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 8.62$, S.D. = 0.43) เนื่องจากก่อนลงมือทำงานที่ได้รับการมอบหมายผู้เรียนมีการปรึกษาหารือ วางแผนการทำงานและตั้งเป้าหมายที่จะต้องทำงานให้สำเร็จ ล่วง จึงเป็นผลให้ด้านการมีเป้าหมายร่วมกันมีคะแนนพัฒนาการที่มากกว่าด้านอื่น ๆ และด้านที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ ด้านการยอมรับนับถือและเข้าใจผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการยอมรับนับถือและเข้าใจกันหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฉบับผู้สอนประเมินมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 0.50) สูงกว่าด้านการยอมรับนับถือและเข้าใจกันก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 1.62$, S.D. = 0.49) และฉบับผู้เรียนประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 10.19$, S.D. = 1.28) สูงกว่าด้านการยอมรับนับถือและเข้าใจกันก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 7.92$, S.D. = 1.51) เนื่องจากผู้เรียนทุกคนต่างมีความคิดเห็นเป็นของตนเอง และคิดว่าความคิดของตนเองนั้นถูกต้อง หากทำตามความคิดของตนจะสามารถให้งานสำเร็จได้ จึงอาจจะทำให้มีการขัดแย้งกันบ้างในเวลาทำงานร่วมกัน ส่งผลให้ด้านการยอมรับนับถือและเข้าใจกันเป็นประเด็นที่มีการพัฒนาการน้อยที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เหนือดวง พูลเพิ่ม (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของชูชุกีร์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของชูชุกีร์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจลักษณ์ อ่อนศรี (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยาโดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นรูปแบบการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม การแบ่งกลุ่มโดยลดความสามารถทำให้การทำงานภายในกลุ่มมีลักษณะแบบ เพื่อนช่วยเพื่อน มีการทำงาน

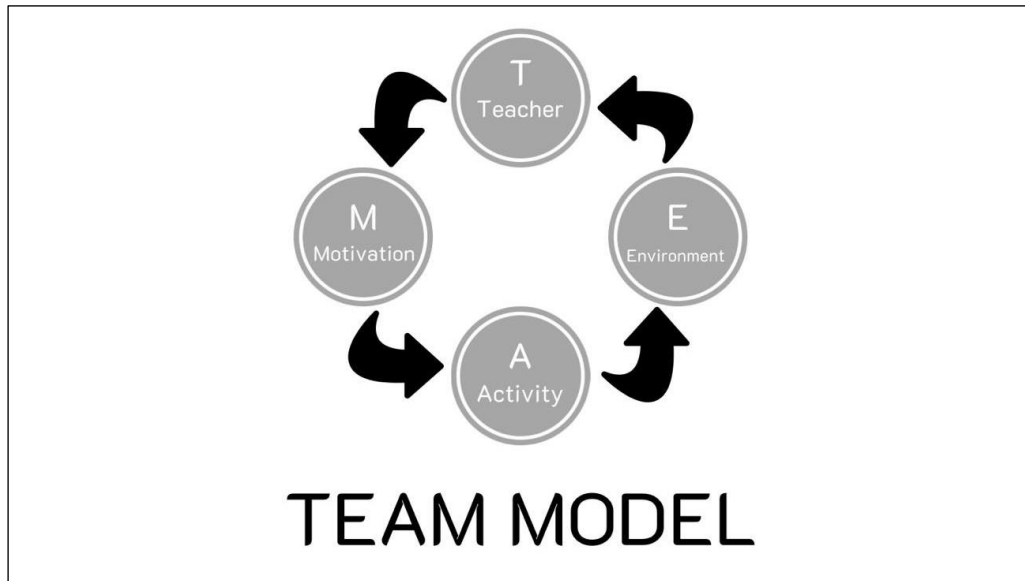
ร่วมกัน อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีความรับผิดชอบทั้งในส่วนของตนเองและส่วนรวม รวมทั้งเป็นกำลังใจช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายร่วมกัน เห็นได้จากการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่มีคะแนนพัฒนาการมากขึ้นในทุก ๆ ด้านหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

7.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถทำงานเป็นทีม ในรายวิชานาฏศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นประเด็น แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลประเมินผล ซึ่งประเด็นที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.57) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านเนื้อหา (\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.58) ระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.41, S.D. = 0.63) ระดับมาก และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผล (\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.56) ระดับมาก เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีรูปแบบการเรียนรู้เป็นกลุ่มซึ่งส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จนนำไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน จึงเป็นเหตุให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา บุญหล้า (2665) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษแบบกลุ่มร่วมมือด้วยเทคนิค TGT เพื่อส่งเสริมการรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและการทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้เกมคำศัพท์แบบกลุ่มร่วมมือด้วยเทคนิค TGT เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและการทำงานเป็นทีม มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่า (\bar{X} =44.65, S.D. = 0.13) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุชา ปิ่นกระโทก (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้เว็บสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลดารณีท่าบ่อ ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้เว็บสนับสนุนการเรียนรู้อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จากการศึกษา เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีมของผู้เรียน สังเกตได้จากการทำแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีม นอกจากนั้นยังเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจมาก แล้วยังมีศักยภาพที่จะใช้ในการพัฒนาความรู้และทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลการเรียนดีขึ้นอีกด้วย

8. องค์ความรู้ใหม่

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีมในรายวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพโดยมีองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน ดังนี้

T : Teacher คือ ครูเป็นผู้สนับสนุนคอยชี้แนะแนวทางในการดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย

E : Environment คือ การสร้างสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

A : Activity คือ การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนโดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำงานเป็นทีม

M : Motivation คือการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันภายในกลุ่มให้สำเร็จลุล่วง โดยมีการเสริมแรงเป็นของรางวัล

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะสำคัญทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการคิด ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ครูจึงต้องมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริงให้มากเป็นพิเศษ เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิต

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในขั้นตอนของการทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนค่อนข้างใช้เวลานาน ผู้สอนควรกำกับเวลาให้เกิดความกระชับ เพื่อจะได้ดำเนินการขั้นตอนการสอนในลำดับต่อไป

9.2.2 ในขั้นสรุปบทเรียนและเสริมแรง ผู้สอนควรให้การเสริมแรง โดยการให้คะแนน 3 ดาว กับกลุ่มที่ทำงานสำเร็จถูกต้องตามเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นการสะสมคะแนน กลุ่มที่มีคะแนนดาวสะสมมากที่สุดจะได้รับรางวัลเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นกำลังใจให้นักเรียน

9.2.3 ผู้สอนควรศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคลให้เข้าใจก่อนการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

9.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

9.3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไปใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และควรศึกษาตัวแปรอื่นที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

9.3.2 ควรมีการนำเทคนิคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมามีส่วนร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น เทคนิค Jigsaw เทคนิค Think Pair Share เป็นต้น เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

10. บรรณานุกรม

- เกริกเกียรติ นรินทร์. (2563). การพัฒนาการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยเทคนิคเรียนรู้แบบร่วมมือ TGT เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานเป็นทีม วิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตินา แชมมณี. (2564). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 23. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจลักษณ์ อ่อนศรี. (2563). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์พิชชา ศาสตราชัย. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวสะเต็มศึกษาร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ส่งผลต่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทักษะการทำงานเป็นทีม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2557). จิตวิทยาสำหรับครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิจารณ์ พานิชย์. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ตถาตาพับลิเคชั่น.

- วิวัฒน์ เพชรศรี. (2563). รูปแบบการสอนนาฏศิลป์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต1. *วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี*. 9(1). 55-61.
- สยมพร ศรีมุงคุณ. (2555). *ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้*. สืบค้นเมื่อ 26 พฤษภาคม 2565. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/341272>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เหนือดวง พูลเพิ่ม. (2560). *การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของชูชุกีร์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อนุชา ปันกระโทก. (2564). *การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้เว็บสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลดารณีนีท่าบ่อ*. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 19(1). 60-62.
- อภิญา บุญหล้า. (2565). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษแบบกลุ่มร่วมมือด้วยเทคนิค TGT เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและการทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรชร วัฒนกุล. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T. (1994). *An overview of cooperative learning*. In J. S. Thousand, R.A. Villa, & A.I. Nevin (Eds.), *Creativity and collaborative learning*. Baltimore, Maryland : Paul H. Brookes Publishing Co.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T. and Hollubee, E. J. (1994). *The Nuts and Bolt of Cooperative Learning*. Minnesota : Interaction Book.